

Codi Ètic del PSC

Aprovat pel 12è Congrés
el 18 desembre de 2011

DISPOSICIONS GENERALS

- 1/ El Partit dels Socialistes de Catalunya (PSC-PSOE) acorda un Codi Ètic que regula el comportament públic dels seus i les seves militants i simpatitzants, i que reuneix molts dels principis no escrits, observats reiteradament en la tradició socialista i democràtica.
- 2/ Aquest Codi Ètic té la consideració d'annex als Estatuts del Partit i, per tant, expressa la voluntat d'obligar tots els i les militants i, en especial, els seus i les seves dirigents i càrrecs públics. Informa del contingut de tots els reglaments del Partit. La seva modificació és competència exclusiva del Congrés del Partit.
- 3/ El respecte dels preceptes d'aquest Codi i, per tant, l'acceptació de la seva voluntat d'obligar, és exigible a tots els afiliats i les afiliades. Seran particularment curosos en la seva observança els i les militants que assumeixin responsabilitats polítiques orgàniques o institucionals, els quals es distingiran, també, per complir i fer complir de manera estricta la legalitat vigent.
- 4/ La interpretació de les disposicions d'aquest Codi recau en la Comissió de Garanties del Partit.

PRINCIPIS GENERALS

El socialisme democràtic, una actitud ètica

- 5/ El socialisme democràtic és tant un projecte polític com una actitud ètica. Els i les militants al Partit dels Socialistes de Catalunya (PSC-PSOE) han de defensar i practicar uns criteris ètics, com a manera d'accedir al socialisme entès com un moviment de reforma progressista de la societat. En conseqüència, l'activitat política dels i les socialistes es basa en una concepció del poder polític com a instrument de reforma social, que rebutja la noció del poder pel poder.

- 6/ Els criteris ètics i normes d'aquest Codi expressen no només un fre a actuacions mancades de valors socialistes, sinó també el rebuig més absolut a qualsevol actitud de permissivitat que pugui acabar legitimant formes de corrupció.
- 7/ Els i les militants socialistes han de tenir una conducta personal íntegra, tant en la seva activitat pública com en l'activitat privada. Han de ser veritables exemples personals de ciutadania.
- 8/ Com a expressió d'aquesta integritat, han de tenir i practicar una ètica del treball basada en l'esforç personal l'afany de superació i en la satisfacció de viure amb el fruit del propi treball.
- 9/ D'acord amb aquesta ètica del treball, els afiliats i les afiliades socialistes han de saber que les retribucions i els honors a què puguin accedir en funció de les responsabilitats públiques que lliurement hagin acceptat, són de naturalesa pública i corresponen als càrrecs que ocupen i, per tant, són sempre provisionals i, en conseqüència, reversibles per a les persones i subjectes a control i a crítica interna. L'accés als càrrecs públics no pot ser objecte d'interessos parcials personals, si no es vol desvirtuar el caràcter reformador del projecte socialista.
- 10/ L'exercici d'un càrrec no és mai un privilegi. Ha de ser sempre un servei als interessos generals i a les persones a les quals es representa o que es governen. No poden existir responsabilitats indefinides i il·limitades. Totes estan subjectes a un termini i a unes incompatibilitats.
- 11/ Els i les dirigents del Partit tenen una responsabilitat especial. El seu capteniment ha de ser exemplar en tots els aspectes. Han d'escoltar i promoure el consens. Han de conèixer l'organització i promoure'n l'enfortiment. Han d'exercir un lideratge social des de les senyes d'identitat socialista. Han de contribuir a la difusió democràtica del poder, lluny de temptacions dirigistes, oligàrquiques o elitistes.

El PSC, patrimoni de la societat

- 12/ El Partit no és patrimoni de ningú en particular. Ni tan sols no ho és del conjunt dels seus afiliats i les seves afiliades. És patrimoni de la societat i, molt especialment, dels amplis sectors que desitgen una societat més lliure, més justa i més fraternal. Els i les militants han d'anteposar els interessos generals als particulars, els interessos de la societat als interessos personals, i han de fer prevaler els interessos dels sectors més desfavorits o disminuïts injustament per tal de fer avançar els valors de la llibertat, la igualtat, la solidaritat i la justícia social.
- 13/ La generalització d'una consciència crítica i d'una desconfiança progressiva envers els partits polítics obliga tots els i totes les militants del PSC a treballar per fer-lo mereixedor d'una nova credibilitat, que eviti caure en inèrcies burocràtiques i oligàrquiques, i que el potenciï com a instrument adequat per col·laborar a resoldre els reptes que té plantejats la societat.
- 14/ Els i les militants actuaran per fer del Partit dels Socialistes de Catalunya una organització oberta, en permanent renovació i connectada amb els sectors socials que desitgen construir una societat sense discriminacions, desigualtats o injustícies.

El PSC, un partit plural, lliure i tolerant

- 15/ Cal accentuar i reforçar la diversitat enriquidora del pluralisme del Partit i avançar en el consens d'afinitats bàsiques, per tal d'enfortir l'acord permanent en què es fonamenta el Partit. El PSC és un partit unit en la diversitat.
- 16/ La tolerància, com a actitud general, s'ha de practicar tant a l'interior del Partit com en les relacions amb la ciutadania. La tolerància és garantia de llibertat i enforteix la convivència que fa possible la vida democràtica.

Pressuposa el respecte a la dignitat personal, el respecte a les diferències i a les idees dels altres. Exigeix que ningú no hagi de renunciar a les pròpies conviccions. Comporta una decidida voluntat pràctica d'igualtat i una actitud i una capacitat permanents d'escoltar, que reforcen tant les actituds per al diàleg com les possibilitats de dissentir.

Tots els i les militants s'han de trobar còmodes al Partit, fent realitat en la feina de cada dia que tots i totes hi som necessaris i que en el PSC no sobra ningú.

El PSC, un partit democràtic

- 17/ Tot militant té dret a dir sempre allò que creu. És condició de llibertat basada en la dignitat personal. Per tant, ningú en el Partit no pot ésser privat del dret a la llibertat d'expressió.
- 18/ La democràcia interna es basa en el dret i deure de tots els i totes les militants a participar en la vida quotidiana del Partit, a exposar i defensar els seus punts de vista i les seves propostes. Els acords sempre han de ser presos després d'un debat. Tots els i les militants també tenen garantits el dret a vot i el dret a ser candidats i candidates en els processos electorals del Partit.
- 19/ El sistema de majories i minories és el desenllaç natural dels processos democràtics. Afirmat això, els i les militants han de ser conscients que és preferible la recerca d'acords com més amplis millor que no pas l'aplicació estricta del principi de la majoria. En tot cas, les posicions minoritàries han de ser respectades. Les decisions preses democràticament pels organismes competents vinculen el conjunt d'afiliats i afiliades.

El PSC, un partit garantista

- 20/ El ple respecte per als preceptes estatutaris i reglamentaris i la seva aplicació ha de ser assumit en tot moment per tots els i les militants i per tots els òrgans del Partit.

Pel que fa a tot allò que està relacionat amb els drets i deures dels i les militants, que regeixen les seves relacions amb els diferents òrgans del Partit, s'establirà i es donarà a conèixer un sistema de protecció especial per tal que siguin sempre escrupolosament respectats.

Tota vulneració relativa als drets i deures dels i les militants haurà de ser considerada d'ofici per l'òrgan immediat superior de l'àmbit en què s'hagi produït l'anomalia.

- 21/ S'ha de tenir especial cura en tots els procediments relatius a la participació dels i les militants en la vida interna del Partit: convocatòria de reunions, processos electorals, comissions de llistes, cens del Partit, processos congressuals, etc.

Més enllà de les actuacions dels òrgans ordinaris del Partit, que han de garantir el compliment dels Estatuts i Reglaments del Partit, la Comissió de Garanties vetllarà per evitar abusos de poder i tutelarà les garanties democràtiques.

Una manera de fer en l'acció interna i externa

- 22/ El debat polític aporta idees, projectes, propostes i lideratges. Els acords polítics generen consens, lleialtat i respecte col·lectiu. Per contra, els debats personalistes provoquen divisió i desconfiances.

En el debat polític ha de prevaler el rigor i la raó. Les decisions s'han de basar en un debat previ. Una vegada adoptada una decisió democràticament, s'assoleix la posició que els òrgans executius del Partit han d'aplicar i que obligarà tothom.

- 23/ La lleialtat en les decisions polítiques del Partit ha de ser permanent. La discrepància s'ha de manifestar des de la lleialtat, i el Partit l'ha de canalitzar democràticament. Cal saber fer ús de les discrepàncies sense perjudicar el Partit i als i les discrepants.

- 23.bis/ El PSC es compromet a rebutjar i a no admetre en el seu grup polític a cap càrrec de representació política integrat a la candidatura d'una altra

formació, mentre mantingui el càrrec aconseguit en la seva candidatura original. Així mateix es compromet a impedir la utilització de trànsfuges per constituir, mantenir activament o canviar les majories de govern de les institucions públiques, a no recolzar cap iniciativa que provingui dels mateixos, i a desincentivar el transfuguisme polític mitjançant l'adopció de mesures de dissuasió de caràcter reglamentari i protocol·lari tot acomplint el Pacte anti-transfuguisme regulat pels acords del 7 de juliol de 1998, 26 de setembre de 2000 i 23 de maig de 2006.

- 24/ És reprobable que un militant profereixi insults i desqualificacions personals, com també ho és que faci un ús sectari o esbiaixat d'informacions, o bé que realitzi imputacions de finalitats ocultes o inexistents a d'altres companys o companyes. Tampoc no és tolerable la marginació deliberada i la persecució encoberta d'idees o de persones.

- 25/ És deure de tot militant fer-se responsable amb el seu nom i cognoms de les opinions o informacions referents al Partit que apareguin als mitjans de comunicació.

Els i les militants rebutjaran tota pràctica, directa o indirecta, d'informació o de filtració anònima en els mitjans de comunicació. Aquestes conductes i actituds enrareixen la vida democràtica de qualsevol partit o grup humà.

- 26/ Els procediments que permeten evitar pràctiques improcedents són el debat, la tolerància, la llibertat d'expressió, la igualtat, la capacitat de diàleg, saber escoltar i la garantia democràtica de les decisions.

- 27/ El i la militant ha d'ésser capaç de combinar la integritat personal amb la generositat i la responsabilitat. Aquesta exigència ha d'assolir el més alt nivell per als càrrecs orgànics i els càrrecs públics.

Aquests últims han d'assumir el compromís d'exercir amb honestedat, correcció, transparència, dedicació, equitat i eficàcia les seves responsabilitats públiques.

Un càrrec públic no és, pel fet de ser-ho, ni superior ni diferent dels ciutadans i les ciutadanes. Els i les socialistes que es dediquen a la política, així com les persones que desenvolupen responsabilitats de gestió a empreses o organismes per decisió institucional, no poden oblidar mai que estan al servei de la ciutadania, la qual n'espera una actitud i un comportament personal i polític exemplars, especialment pel que fa al respecte, la transparència, el rigor, el diàleg i el comportament democràtic. Els i les socialistes en el desenvolupament de l'activitat institucional hem de marcar un caràcter diferenciat en les formes de fer i entendre la política. Fent de la proximitat, la interlocució permanent, i la prioritització del debat de principis per sobre dels interessos partidistes les nostres senyes d'identitat.

L'acció política dels i les militants socialistes defensarà els valors del socialisme democràtic i, gràcies a l'enfortiment del Partit, cercarà la millor defensa dels interessos de la ciutadania que li fa confiança.

NORMES DE CONDUCTA

Impuls de la renovació

- 28/ L'actitud dels i les militants, tant pel que fa a la seva disponibilitat com a la seva responsabilitat, ha de ser d'acceptació de la responsabilitat que els sigui confiada, així com d'acceptació del final de la responsabilitat encomanada.
- 29/ El final d'un mandat públic ha de comportar la renúncia automàtica al càrrec del responsable polític.
- 30/ Són necessàries mesures que tendeixin a estimular la renovació de les persones, i idees, amb la finalitat d'incorporar nous companys i companyes i noves propostes en les tasques de responsabilitat. Com a principi general, els i les militants i el Partit han d'evitar, en la mesura que sigui possible, l'acumulació de càrrecs.

Sistema d'incompatibilitats

- 31/ El Partit establirà un sistema d'incompatibilitats internes i externes.
- 32/ Els i les militants afectats per la legislació sobre incompatibilitats s'acolliran, en tot cas, a la normativa més estricta i restrictiva.
- 33/ L'activitat derivada de la propietat o de l'alta direcció d'una empresa mercantil, que suposi la contractació directa d'obres, subministraments, serveis, contractes d'assistència tècnica, amb una administració pública o empresa pública, serà causa d'incompatibilitat en tot càrrec de responsabilitat orgànica o pública, sigui electe, de lliure designació o confiança, en l'àmbit que es desenvolupi l'activitat privada.

En el cas dels concursos públics, tot i actuant sempre d'acord amb la legalitat vigent, cal, a més a més, prendre totes les mesures per evitar que pugui néixer qualsevol sospita d'hipotètics avantatges privats.

Retribucions dels càrrecs públics

- 34/ Els càrrecs públics socialistes, un cop establerts uns barems salarials adequats, han d'evitar l'acumulació de retribucions. La Comissió Executiva del Partit fixarà les aportacions econòmiques atenent especialment a les percebudes en forma de dietes.
- 35/ Els càrrecs públics socialistes tenen l'obligació de contribuir a les finances del Partit en proporció als seus ingressos. Tots els candidats i totes les candidates a càrrecs públics, en el moment d'acceptar la seva designació, estan obligats a presentar una declaració de béns i activitats que hauran de repetir en el moment de deixar el càrrec, i que haurà de ser actualitzada quan es produeixin canvis significatius. Aquestes declaracions seran controlades per una Comissió de Registre d'Interessos, formada per 3 persones, elegida pel Congrés del Partit i presidida pel seu President o la seva Presidenta. En qualsevol moment de l'exercici del seu càrrec, el Partit els podrà demanar l'actualització de la seva declaració.

36/ Els càrrecs públics socialistes actuaran en tot moment amb austeritat i moderació en relació a les despeses derivades de l'exercici de les seves funcions, llevat les que siguin estrictament necessàries per raons institucionals i de protecció i seguretat.

Transparència

37/ A efectes d'allò que s'estableix al punt 35, la Comissió Executiva del Partit elaborarà el model unificat de document que caldrà emplenar. La Comissió de Registre d'Interessos, que en tindrà la custòdia, garantirà que, sota sanció de suspensió de militància a partir d'un mes des de la presa de possessió, tots els càrrecs públics socialistes lliuraran les dades completes al registre.

Cada any lliuraran còpia de la seva Declaració de Renda i del Patrimoni a l'esmentada Comissió.

38/ El PSC s'obliga a la publicació dels comptes anuals de resultats (ingressos i despeses), juntament amb l'informe de la Comissió de Control Financer, concordant amb la documentació tramesa al Tribunal de Comptes. En particular, cal un estat detallat dels ingressos per evitar qualsevol ombra de dubte sobre finançament irregular del Partit.

39/ Per tal d'assolir la màxima fiabilitat del cens, clau i mesura de la democràcia interna del Partit, els i les militants han de col·laborar activament en la seva actualització permanent. El Partit s'obliga a fer públic anualment un resum del cens dels seus afiliats i les seves afiliades.

40/ L'atribució de responsabilitats interiors o exteriors als i les militants comporta un procés de selecció que s'ha de basar en uns principis que garanteixin la igualtat de tots els i totes les militants. Aquests han de tenir la seguretat que en la democràcia interna -de base a les Agrupacions i delegada a les Federacions i al Consell Nacional- s'apliquen criteris de selecció objectius i preestablerts que, en tot cas, tindran en compte: la capacitat personal i l'eficàcia previsible per exercir les

funcions, la valoració de l'impacte públic de la designació, la representativitat social, les pràctiques de relleu i de renovació, les limitacions temporals i els sistemes rotatoris, l'activitat militant interna i/o l'acció política exterior.

Resolució dels conflictes

41/ Tot militant, i sobretot aquells que tinguin càrrecs i responsabilitats públiques o orgàniques, que quedin afectats per una mesura o resolució judicial, n'han d'informar els òrgans executius del Partit de què depenguin, els quals hauran d'analitzar el cas. Si el o la militant fos objecte d'una inculpció judicial i resultés processat, té l'obligació de posar el seu càrrec a disposició del Partit.

La Comissió Executiva del Partit en podrà acceptar la renúncia si ho considera convenient. La decisió serà comunicada al Consell Nacional.

En cas que el o la militant inculpat i processat no posi el seu càrrec a disposició del Partit, previ dictamen de la Comissió de Garanties, haurà de ser cessat, encara que sigui provisionalment, de les seves funcions i responsabilitats fins que recaigui sobreseïment, arxivament o sentència ferma del procediment. Si el processat o processada és absolt, serà reposat en les seves funcions amb tots els honors.

42/ La conducta pública d'un o una militant que no s'ajusti als principis del Codi Ètic, encara que no sigui sancionable judicialment, podrà ser estudiada per la Comissió de Garanties, si així es decideix per una majoria de 2/3 dels seus membres.

Per tal de preservar la seguretat jurídica, l'expedient es tramitarà sota el principi de secret, assegurant el ple coneixement per part de l'afectat o l'afectada i la total garantia dels seus drets individuals. La resolució de l'expedient serà raonada i, sempre i en tot cas, les proves de càrrec o descàrrec hauran de ser sotmeses a verificació objectiva.

La Comissió de Garanties

- 43/ La Comissió de Garanties consagra la divisió real de poders a l'interior del Partit. Té com a missió evitar abusos de poder i garantir que tots els i totes les militants socialistes compleixin les normes internes. És essencial la seva funció de tutelar les garanties democràtiques. Els seus mandats són irrevocables. Les seves resolucions seran apel·lables davant del Consell Nacional, en sessió extraordinària i tancada, i davant del Congrés Ordinari en darrera instància.

DISPOSICIÓ FINAL

- 44/ Aquest Codi Ètic, aprovat pel 8è Congrés del PSC i modificat pel 12è Congrés del PSC, i acceptat com a annex als seus Estatuts, és la pauta de comportament que obliga tots els i les militants del Partit. En el moment d'incorporar-se al Partit, els nous i les noves militants rebran una còpia dels Estatuts del Partit i del Codi Ètic. Tots els i les militants, prèviament a l'acceptació i assumptió de qualsevol càrrec orgànic o públic, manifestaran que en coneixen els continguts. El Codi Ètic serà vigent des del moment de la seva aprovació, desplegant els seus plens efectes en el temps, d'acord amb els principis de l'article 9è de la Constitució Espanyola.